

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Ludmily Valentové a soudců JUDr. Václava Novotného a JUDr. Lenky Matyášové v právní věci žalobce **H. D. S.**, občanské sdružení, zast. Mgr. Vítězslavem Dohnalem, bytem U Lázní 123, Tábor, za účasti 1) Města Kašperské Hory, Náměstí 1, 2) K. m. l., s.r.o., 3) obce Modrava, proti žalovanému **Ministerstvu životního prostředí** se sídlem Vršovická 65, Praha 10, v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 24. 9. 2000, č. j. 510/1142/01/Tp-O 67/01,

t a k t o:

I. Žaloba **s e z a m í t á.**

II. Žalovanému **s e** náhrada nákladů **n e p ř i z n á v á.**

O d ů v o d n ě n í:

Žalobce podal dne 5. 12. 2001 u Vrchního soudu v Praze žalobu, kterou se domáhá přezkoumání rozhodnutí žalovaného ze dne 24.9.2001, čj. 510/1142/01/Tp-O67/01, jímž bylo zamítnuto jeho odvolání a potvrzeno rozhodnutí Správy národního parku a chráněné krajinné oblasti Šumava Vimperk ze dne 23.4.2001 čj. 51-Vi/1352/01, kterým byl podle ust. § 22 odst. 1 zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů udělen K. M. L., s.r.o. souhlas k zásahům proti škůdcům – kůrovcům a k opatřením v případech vzniku mimořádných okolností a nepředvídatelných škod v lesních porostech zařazených do I. zón ochrany přírody Národního parku Šumava na území historických lesních majetků Města Kašperské Hory.

Žalobce tvrdí, že byl žalovaným zkrácen na svých právech, současně namítá absolutní neplatnost vydaného rozhodnutí, které žalovaný přezkoumával. Jako důvod uvádí rozpor s principem *res iudicata*. Podmínky pro výkon činností byly vymezeny v rozhodnutí Správy NP čj. 51-Vi /916/96 ze dne 3.6.1996, podle něho jsou některé aktivity, k nimž dal správní orgán I. stupně a poté i žalovaný souhlas, zakázány. Toto rozhodnutí však bylo vydáno podle ustanovení § 66 zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny ve znění pozdějších předpisů, je pravomocné, stále platné a nemůže být měněno pouze zmínkou v podmínkách rozhodnutí vydaného podle jiného ustanovení. Pravomocné rozhodnutí vydané ve správním řízení lze měnit pouze v případě, že právní úprava takovou změnu výslovně umožňuje. Dále žalobce namítá, že žalovaný ani správní orgán I. stupně si pro své rozhodování neshromáždily dostatek podkladů tak, aby mohly rozhodnout v mezích právních předpisů; doložení podkladů pro rozhodnutí, z nichž by bylo možno posoudit splnění podmínek pro povolované zásahy ve smyslu nařízení vlády č. 163/1991 Sb., kterým se zřizuje Národní park Šumava požadoval žalobce i v průběhu správního řízení, ve vyjádření k řízení i v odůvodnění svého odvolání. Základní podklady, a to aktuální výskyt vývrátů a zlomů, aktuální výskyt kůrovcem napadeného stromu v předmětných porostních skupinách, výskyt kůrovce v předchozích letech, a objemy provedené asanace v předmětných porostních skupinách v předchozích letech a zhodnocení úspěšnosti předchozích zásahů si správní orgány nezajistily a vycházely z obecných vyhodnocení a závěrů, z nichž nelze vyčíst žádné údaje o porostních skupinách o kterých se rozhoduje. Žalobce si je vědom hranic soudního přezkumu, nežádá soud, aby posoudil, zda k zásahům v předmětných porostních skupinách má či nemá dojít, nedomáhá se ani toho, aby soud zkoumal, zda úvahy správních orgánů byly v tomto směru správné; tvrdí však, že je věcí soudu, aby zhodnotil, zda správní orgány měly pro své úvahy relevantní podklady. Správní orgány porušily ustanovení § 3 odst.4 a § 46 správního řádu, když nepořídily pro své rozhodování dostatek podkladů, které by prokazovaly, že navrhované zásahy povedou k zachování a ke zlepšení přírodních poměrů, zejména obnově samořídících funkcí (§ 15 odst.2 zákona o ochraně přírody a krajiny a § 2 výše citovaného nařízení), že nezpůsobí podstatné změny v biologické rozmanitosti, struktuře a funkci ekosystémů. Správní orgán se vůbec nezabýval otázkou, zda je nezbytné zásahy proti škůdcům v jednotlivých porostních skupinách provádět a zda je to v každém konkrétním případě v souladu s funkcemi a posláním národního parku. Správní orgán se vůbec nevypořádal se třemi návrhy na doplnění podkladů ani s tím, že navrhovatel předložil podklady neúplné. Žalobce nezpochybňuje tvrzení žalovaného, že nemusí vyhovět všem návrhům účastníků, pokud je posoudí pro zjištění skutečného stavu za nadbytečné, musí však odůvodnit proč považuje návrh za nadbytečný. Žalovaný ani správní orgán v I. stupni potřebné podklady neměly, proto nemohlo být provedení dalších důkazů nadbytečné. Z odůvodnění rozhodnutí žalovaného je zřejmé, že se tento nezabýval konkrétním předmětem řízení, ale pouze obecnou situací. Správní orgány rovněž neodůvodnily dostatečně vyloučení odkladného účinku rozhodnutí I. stupně.

Tím, že se správní orgány nevypořádaly řádně s návrhy žalobce na doplnění podkladů pro rozhodnutí, zasáhly do práva žalobce na součinnost se správními orgány podle § 3 odst.2 správního řádu; odnětím odkladného účinku zasáhl žalobce navíc do práva na spravedlivý proces podle čl. 36 Listiny, když mu protiprávně znemožnil efektivní využití opravných prostředků.

Žalobce dále namítá, že správní orgány rozhodovaly, aniž by navrhovatel předložil nezbytné podkladové rozhodnutí. Z výroku i odůvodnění rozhodnutí správního orgánu I. stupně vyplývá, že v místech, kde má docházet k zásahům proti kůrovci se nachází velké množství zvláště chráněných druhů rostlin a živočichů z kategorií silně a kriticky ohrožených.

Podle § 56 zákona o ochraně přírody a krajiny výjimky ze zákazů u zvláště chráněných druhů živočichů a rostlin a nerostů může v případech, kdy jiný veřejný zájem výrazně převyšuje nad zájmem ochrany přírody, povolit orgán ochrany přírody; podle ust. § 79 odst. 3 písm.f) citovaného zákona je k vydání takové výjimky příslušné ministerstvo životního prostředí. Žalobce nesouhlasí s názorem, že jak opatření proti škůdcům podle ust. § 22 odst.1 zákona č. 114/1992 Sb., tak i zvláštní ochrana organismů podle § 49 a § 50 citovaného zákona jsou zájmem ochrany přírody. Z právní úpravy jednoznačně vyplývá, že opatření proti škůdcům se provádí na základě zákona č. 289/1995 Sb., o lesích ve znění pozdějších předpisů; podle ustanovení § 32 tohoto zákona je vlastník v případě vzniku mimořádných okolností a nepředvídatelných škod v lese, povinen činit bezodkladná opatření k jejich odstranění a pro zmírnění jejich následků. Protože na území národních parků má přednost ochrana přírody a krajiny jako celku, určuje § 22 zákona o ochraně přírody a krajiny, že k zásahům proti škůdcům musí být dán souhlas orgánu ochrany přírody. Pro udělení souhlasu žalovaným měla být vydána výjimka podle ust. § 56 zákona o ochraně přírody a krajiny, o které mělo rozhodnout Ministerstvo životního prostředí. Tím, že správní orgány rozhodly bez potřebné výjimky, porušily ust. § 3 odst.1 a § 46 správního řádu, protože rozhodly v rozporu se zákonem. Současně tak zasáhly do práva žalobce na příznivé životní prostředí podle č. 1. 35 Listiny. Z výše uvedených důvodů požaduje žalobce, aby rozhodnutí žalovaného ze dne 24. 9. 2000 č. j. 510/1142/01/Tp-O 67/01 a rozhodnutí Správy národního parku a chráněné krajinné oblasti Šumava ze dne 23. 4. 2001 č. j. 51-Vi/1352/01 soud zrušil.

Žalovaný ve svém písemném vyjádření k žalobě popřel namítanou neplatnost rozhodnutí, není zřejmé, na základě jakých úvah žalobce dospěl k závěru o absolutní neplatnosti, proto se k dané námitce nemůže blíže vyjádřit. Ministerstvo životního prostředí je orgánem věcně, funkčně i místně příslušným k řízení ve věci odvolání, které bylo zahájeno podáním přípustného opravného prostředku proti rozhodnutí Správy NP a CHKO Šumava zn. 51-Vi/1352/01 ze dne 23. 4. 2001. Odvoláním napadené rozhodnutí je rozhodnutím, které bylo vydáno v souladu s § 22 zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny příslušným orgánem ochrany přírody v návrhovém řízení zahájeném podáním žádosti navrhovatele Kašperských městských lesů s.r.o. Je snad možné pochybovat o věcné či procesní správnosti žalobou napadených rozhodnutí, nelze však mluvit o jejich absolutní neplatnosti.

Rozhodnutí Správy NP a CHKO Šumava čj. 51-Vi/916/96 ze dne 3. 6. 1996 je rozhodnutí vydané nejen podle § 66 zákona o ochraně přírody a krajiny, ale rovněž podle § 22 téhož zákona, tzn. podle stejného ustanovení podle kterého bylo vydáno rozhodnutí Správy NP a CHKO Šumava čj. 51-Vi/1352/01 ze dne 23.4.2001. Rozhodnutí podle § 22 zákona, přestože je v odst.1 tohoto ustanovení použito slovo souhlas, je z obsahového hlediska povolením, na které se vztahuje režim upravený v § 84 cit. zákona, neboť vydáním takového rozhodnutí je zásah proti škůdcům v lesích NP vlastně s konečnou platností povolen, protože žádné další správní rozhodnutí se v této věci nevydává. Podle § 84 odst.1 písm.a) citovaného zákona je možné vydané povolení změnit, jestliže dojde ke změně skutečností rozhodných pro vydání povolení. Na to, že v daném řízení bude jednáno i o změně podmínek rozhodnutí z roku 1996, se jednoznačně upozorňuje v oznámení o zahájení řízení. Žalovaný nepochybuje o tom, že změna rozhodných skutečností nastala a spatřuje ji i v tom, že v době příprav podkladů pro rozhodnutí z roku 1996 byla úroveň napadení smrků kůrovcem v lesích I. zóny NP Šumava významně odlišná, tj. nižší, což zavadalo důvod pro velmi optimistický odhad budoucího vývoje porostů první zóny v tom smyslu, že destrukce smrkových porostů v této zóně nehrozí. Postupně se však ukázalo, že tento odhad nebyl správný, trend napadení měl výrazně progresivní charakter, proto správní orgán dosavadní přístup k řešení přehodnotil, a to jak při rozhodování o vlastních žádostech o souhlas orgánu ochrany přírody k uplatnění

postupu proti lesním škůdcům a v případě mimořádných okolností a nepředvídatelných škod v souhlasu s příslušnou částí zákona č. 289/1995 Sb., o lesích, tak i při rozhodování o žádosti K. M. L., s.r.o.; jeho postup nebyl protizákonný.

K námitce žalobce, že správní orgán neměl k dispozici dostatečné podklady, žalovaný uvádí, že rozsah podkladů pro rozhodnutí ve smyslu ust. § 32 odst. 2 zákona č. 71/1967 Sb., správní řád, stanoví správní orgán. Akcentování požadavků na detailní znalost situace v každé konkrétní porostní skupině má ve skutečnosti za cíl pouze průtahy řízení. O vydání souhlasu k zásahu proti lesním škůdcům v lesích NP je možné rozhodnout především na základě znalosti o složení porostu a výskytu škůdců v místě i v okolí; jedná se tedy spíše o expertní odhad než o přesné statistické vyhodnocování, jak předpokládá žalobce. Vydaným rozhodnutím se nestanoví statisticky přesné hodnoty, tzn. kolik smrků a jak vysokých, případně kde přesně stojících, má nebo může být pokáceno z důvodu napadení kůrovcem, protože tyto hodnoty se mohou v krátkých časových lhůtách poměrně značně odlišovat. Vydaným rozhodnutím je dán obecný souhlas k činnosti, která má zajistit žádoucí stav lesa. Neexistuje tedy objektivní potřeba zajištění velkého množství statistických přehledů, když stav lesa se pravidelně s dostatečnou podrobností vyhodnocuje, jak se z podkladů pro rozhodnutí lze přesvědčit. Žalobce si podle názoru žalovaného protirečí, když uvádí, že si je vědom hranic soudního přezkumu, na druhé straně však požaduje, aby soud zkoumal, zda v řízení měl správní orgán dostatečné podklady pro rozhodnutí. Dle názoru žalovaného je třeba brát v úvahu ust. § 32 odst. 2 správního řádu, podle kterého podkladem pro rozhodnutí jsou i skutečnosti všeobecně známé nebo známé správnímu orgánu z jeho úřední činnosti. Uvedené ustanovení nevylučuje možnost, aby kterýkoliv z účastníků řízení navrhl doplnění podkladu nebo provedení jiného důkazu, ovšem právo rozhodnout o jeho návrhu nebo provedení je výlučně na straně správního orgánu, který sleduje i hledisko efektivnosti, zejména je třeba dle konkrétních okolností třeba zvážit co je v dané věci relevantní a co nadbytečné. Žalovaný odmítá názor, že nebyl dostatečně přesně a úplně zjištěn skutečný stav věci. Vzhledem k tomu, že podklady pro rozhodnutí byly dostatečné, neměl ani odvolací orgán důvod je nikterak doplňovat nebo potřebu podkladů jakkoli komentovat.

V daném případě požádal vlastník lesa o vydání souhlasu k zásahům proti lesním škůdcům, bylo třeba o této žádosti podle ust. § 22 zákona č. 114/1992 Sb. rozhodnout, není tedy pravdou, že nebyl důvod pro vydání rozhodnutí. Tímto rozhodnutím správní orgán nenařizuje, ale pouze odsouhlasuje, že se zásahy budou provádět, a to jen tehdy budou-li skutečně zapotřebí. Spekulace o zneužití souhlasu k úmyslným těžbám mohou být pouze ve rovině úvah, správní orgány však při rozhodování nemohou předem předpokládat nekalé úmysly žadatele. Takové úmysly ze strany vlastníka lesa ani nebyly nikterak žalobcem prokázány.

Zdůvodnění odkladného účinku odvolání považuje žalovaný za dostačující. Není pochyb, že hlavním smyslem souhlasu podle § 22 zákona č. 114/1992 Sb. je umožnit včasný a dostatečný zásah proti škůdcům. Zákonem deklarovaný obecný zájem na zachování samořídících funkcí ekosystémů má smysl uplatňovat jen tam, kde jsou k jejich fungování dané předpoklady. O přirozeném fungování samořídících přírodních procesů nelze mluvit v ekosystémech, které jsou stresované škůdci a jejichž složení, tedy i struktura jsou pozměněny. Zde naopak je na místě řídicí role lidského zásahu, která k obnovení přirozeného složení a struktury napomáhá.

Při posuzování otázky, zda je v daném případě potřebné nejdříve obdržet výjimku z ochranných podmínek zvláště chráněných druhů živočichů nebo rostlin, je třeba vycházet

z toho, že tuto lze udělit pouze v případě, kdy jiný veřejný zájem převažuje nad zájmem ochrany přírody. V projednávaném případě se s konečnou platností rozhodovalo podle zákona o ochraně přírody a krajiny; nejedná se o rozhodnutí předběžné povahy. I když je rozhodnutí vydáno podle § 22 zákona č. 114/1992 Sb., zvažuje se při rozhodování obsah všech ostatních relevantních částí zákona. V tomto konkrétním případě jsou ve výroku rozhodnutí uloženy podmínky k zajištění ochrany zvláště chráněných druhů, neboť o udělení výjimky by nebylo možno rozhodnout z důvodu neexistence veřejného zájmu tak, jak má na mysli § 56 cit. zákona.

Žalovaný je přesvědčen, že žaloba je nedůvodná, neboť napadeným rozhodnutím nebylo nijak zasaženo do práv žalobce ani v průběhu řízení nebyly porušeny procesní předpisy. Není možno žalobě vyhovět ani z toho důvodu, že nelze zrušit rozhodnutí obou správních orgánů bez náhrady v případě, kdy se jedná o řízení návrhové, kdy o žádosti je třeba rozhodnout. Věc by bylo sice možno vrátit k novému projednání, což však vzhledem k tomu, že se jednalo o rozhodnutí jehož platnost skončila k 31. 12. 2001 považuje žalovaný za neracionální.

V daném případě se jedná o věc, která na Nejvyšší správní soud přešla podle ust. § 132 zák. č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále s. ř. s.) z Vrchního soudu v Olomouci. Podle uvedeného ustanovení Nejvyšší správní soud ve věcech neskončených vrchními soudy u nichž byla přede dnem účinnosti s.ř.s dána jejich věcná příslušnost, dokončí řízení zahájená před těmito soudy. Řízení o žalobách podaných podle části páté hlavy druhé zák. č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění účinném do 31. 12. 2002, o nichž nebylo rozhodnuto do dne nabytí účinnosti s. ř. s., se dokončí podle ustanovení části třetí hlavy druhé, dílu prvního s. ř. s.

Soud přezkoumal napadené rozhodnutí jakož i řízení, které jeho vydání předcházelo a dospěl k názoru, že žaloba není důvodná.

Ze správního spisu, tak jak byl soudu předložen, bylo zjištěno, že dne 7. 3. 2001 bylo na návrh K. m. l., s.r.o. o vydání souhlasu k zásahům proti škůdcům a opatřením v případech vzniku mimořádných okolností a nepředvídatelných škod v I. zónách ochrany přírody NP Šumava, ležících na území historických lesních majetků Města Kašperské Hory, zahájeno správní řízení; toto bylo písemně oznámeno všem dotčeným orgánům státní správy a občanským sdružením, která písemně požádala o poskytnutí informace v případě zahajovaných správních řízení, při kterých by mohlo dojít k dotčení zájmů ochrany přírody. Zahájení řízení bylo oznámeno i veřejnou vyhláškou ze dne 12. 3. 2001 s tím, že se na den 5. 4. 2001 nařizuje ústní jednání; oznámení obsahovalo sdělení o předmětu jednání, o možnosti účastníků seznámit se s podklady řízení, vznášet připomínky, návrhy a námitky, obsahovalo rovněž informaci, že budou upraveny některé podmínky pro výkon činností stanovených v rozhodnutí Správy č.j. 51-Vi/916/96 ze dne 3. 6. 1996 pod písmenem B. Žalobce se jednání nezúčastnil, pouze zaslal písemné vyjádření ve kterém vyjmenoval další podklady, kterými má být žádost navrhovatele doplněna. O ústním jednání ze dne 5. 4. 2001 byl vyhotoven protokol ze kterého je zřejmé, že přítomní zástupci Města Kašperské Hory a obcí Horská Kvilda a Rejstěj, stejně jako zástupce Okresního úřadu Klatovy, doporučili žádosti vyhovět. Vzhledem k vyjádření žalobce stanovil správní orgán novou lhůtu pro seznámení se se spisovým materiálem v termínu do 18. 4. 2001. Této možnosti využil, jak je z porízeného protokolu ze dne 11. 4. 2001 zřejmé, pouze zástupce žalovaného pan J. K., návrhy na doplnění spisu o další podklady nevznsl. Správní orgán vycházel při vydání rozhodnutí z dalších podkladů, které jsou součástí spisu, a to, závěrů z jednání Vědecké sekce Rady NP

Šumava z 5. 10. 2000, vyhodnocení asanačních zásahů v I. zónách NP Šumava v roce 2000 (dle stavu k 31. 12. 2000), mapových podkladů I. zón ochrany přírody v lesním majetku Města Kašperské Hory, taxačních údajů, sumářů vyznačených kůrovcových souší, přehledu o nahodilé a z toho kůrovcové těžbě v letech 1996 – 1999 pro LS Rejštejn včetně sumářů a monitoringu s grafy, seznamu zvláště chráněných druhů rostlin a živočichů v obvodu LS Kašperské Hory, sestavy položených lapáků dle porostních skupin za roky 1995 – 1999 pro LS Rejštejn a přehledu o zásazích v I.zónách za rok 1999. Na základě vyhodnocení podkladových materiálů vydal správní orgán dne 23. 4. 2001 rozhodnutí čj. 51-Vi/1352/01, jímž v části A) udělil podle § 22 odst.1 zákona č. 114/1992 S., o ochraně přírody a krajiny souhlas k použití ustanovení zákona č. 289/1995 Sb., o lesích ve znění pozdějších předpisů, k zásahům proti kůrovcům v případech vzniku mimořádných okolností a nepředvídatelných škod v lesních porostech zařazených do I.zón ochrany přírody NP Šumava. V části B) stanovil rozsah a podmínky pro výkon činnosti a v části C) vyloučil odkladný účinek odvolání podle § 55 odst.2 správního řádu. V příloze č. 1 rozhodnutí je určen seznam vybraných lesních porostů, v příloze č. 2 je uveden seznam zvláště chráněných druhů rostlin a živočichů vyskytujících se v dotčených oblastech. Proti tomuto rozhodnutí se žalobce odvolal, o odvolání rozhodl žalovaný rozhodnutím ze dne 24. 9. 2001, č. j. 510/1142/01/Tp-O 67/01, tak, že odvolání zamítl a rozhodnutí správního orgánu ze dne 23. 4. 2001 potvrdil, přičemž se v odůvodnění rozhodnutí řádně a vyčerpávajícím způsobem vypořádal se všemi námitkami v odvolání uplatněnými. Proti zamítnutí odvolání brojí nyní žalobce žalobou.

Nejvyšší správní soud přezkoumal rozhodnutí žalovaného, jakož i správní řízení ,které předcházelo jeho vydání a dospěl k závěru, že žaloba není důvodná.

Správní soudnictví je institutem, který slouží k zajištění právní ochrany fyzických a právnických osob, které byly rozhodnutím správního orgánu zkráceny na svých subjektivních právech. Proto žaloba musí obsahovat nejen tvrzení o tom, že žalobce byl zkrácen na svých právech, ale i specifikaci toho, jakými porušeními zákona v napadeném rozhodnutí byl žalobce na svých právech zkrácen, tedy uvedení důvodů, v čem žalobce spatřuje nezákonnost rozhodnutí správního orgánu.

Možnost napadení pravomocného správního rozhodnutí a zejména možnost jeho zrušení soudem je bezesporu určitým zásahem do principu právní jistoty. Proto zákon stanoví, že žalobu je možno podat v poměrně krátké lhůtě , ale i to, že jen v této lhůtě je možno žalobu rozšířit , tedy i uvádět další žalobní důvody (§ 71 s. ř. s.). Dále je třeba zdůraznit, že žalobce může namítat jen tu nezákonnost rozhodnutí, kterou byl zkrácen na svých právech, přičemž zkrácením na právech je pak nutno rozumět nejen zkrácení na právech hmotněprávních, ale i na právech procesních (§ 65 s. ř. s.). Protože žalobce je občanským sdružením, které se zabývá ochranou jednotlivých složek životního prostředí a není nositelem práv a povinností vyplývajících z práva hmotného, o kterých bylo v tomto správním řízení o udělení souhlasu podle § 22 odst. 1 zákona o ochraně přírody a krajiny rozhodováno, mohl v žalobě namítat jen porušení procesních práv.

Podle § 76 odst.2 s.ř.s. k vadám řízení před správním orgánem soud přihlédne i bez návrhu , jen jestliže vzniklé vady mohly způsobit nicotnost napadeného rozhodnutí. Protože je tedy správní soudnictví ovládáno dispoziční zásadou, soud přezkoumal napadené rozhodnutí z hlediska žalobních důvodů, o kterých uvážil takto:

Rozhodnutí žalovaného netrpí vadami, které by zakládaly jeho nicotnost, resp.jak žalobce uvádí absolutní neplatnost. Okruh nulitních (absolutně neplatných) rozhodnutí není

pozitivním právem nijak vymezen. Je-li rozhodnutí správního orgánu zatíženo vadou, je vždy na místě zkoumat, zda se jedná o vadu, která je způsobilá založit nezákonnost vydaného rozhodnutí, resp. jeho nicotnost. Nesporným důvodem nulity je absolutní věcná nepřislusnost, absolutní nedostatek formy (ústní rozhodnutí namísto písemného, pouhé sdělení namísto rozhodnutí,), požadavek trestného plnění, plnění absolutně nemožného, neurčitost, logická rozpornost aktu a chybějící projev vůle správního orgánu (padělky, akty vynucené násilím). Lze shrnout, že pakty se vyznačují tak těžkými vadami, že je nutno mít za to, že tu žádný akt není. Rozhodnutí žalovaného žádnou takovou vadou netrpí, proto je námitka jeho absolutní neplatnosti bezdůvodná.

Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že v posuzované věci nedošlo k porušení principu věci již jednou rozhodnuté (*res iudicata*), neboť z rozhodnutí správního orgánu prvního stupně ve spojení s rozhodnutím žalovaného vyplývá, že souhlasem k zásahům proti škůdcům v lesních porostech zařazených do I.zón ochrany Národního parku Šumava bylo rozhodnuto zcela nově, tzn. na základě jiného skutkového stavu, podle aktuálního stavu přemnožení kůrovce a stavu a vývoje kůrovcového napadení lesních porostů v I. zónách ochrany přírody NP Šumava. Tato věc nebyla řešena rozhodnutím Správy NP a CHKO Šumava ze dne 3.6.1996, na které žalobce odkazuje, neboť tímto rozhodnutím se jen v obecné rovině stanovily podmínky pro výkon činností na území I. zón NP Šumava; některé činnosti se tímto rozhodnutím vylučují a některé činnosti se naopak připouštějí. Protože se v rozhodnutí správního orgánu I.stupně ze dne 23. 4. 2001, ve spojení s rozhodnutím žalovaného, asanační zásahy podmiňují celou řadou podmínek uvedených pod body 1 – 6 písm.B, bylo nutné v rozhodnutí správního orgánu I.stupně o udělení souhlasu k zásahům proti kůrcům upravit vztah k předchozímu rozhodnutí ze dne 3.6.1996 a upravit podmínky pro výkon činností vymezených v tomto rozhodnutí, týkající se zpracování nahodilých těžeb a ochrany lesních porostů ve smyslu asanace vývrátů, zlomů a stojících „aktivních“ kůrovcových stromů.

Nedůvodnou shledal soud rovněž námitku spočívající v tvrzeném nedostatku podkladů pro rozhodnutí. Tato námitka je neopodstatněná, neboť z obsahu spisu je patrné, že bylo žalobci, stejně jako ostatním účastníkům zahájení řízení řádně oznámeno, včetně možnosti doplnění podkladů, vznesení námitek, jakož i možnosti nahlédnout do spisu, který obsahoval podkladové materiály . Soud dospěl k závěru, že správní orgány vycházely při svém rozhodování z dostatečného skutkového zjištění umožňující ve věci spolehlivě rozhodnout. Správní orgány se dostatečně zabývaly i ochranou zvláště chráněných druhů rostlin a živočichů a podmínky jejich ochrany byly rovněž obsahem rozhodnutí. Podle § 47 odst. 3 správního řádu je povinností správního orgánu v odůvodnění rozhodnutí uvést, které skutečnosti byly podkladem pro rozhodnutí, jakými úvahami byl veden při hodnocení důkazů a při aplikaci právních předpisů, na základě kterých rozhodoval. Z uvedeného vyplývá, že odůvodnění má poskytnout skutkovou a právní oporu výroku rozhodnutí. V projednávané věci odůvodnění rozhodnutí žalovaného shora uvedené náležitosti obsahuje. Lze přisvědčit námitce žalobce v tom, že žalovaný neuvedl důvody, pro které neakceptoval požadavky žalobce ani neuvedl, proč považuje provedení dalších důkazů za nadbytečné; i přes tuto vadu řízení soud uzavřel, že se nemůže jednat o vadu, která by měla za následek, že by rozhodnutí bylo nepřezkoumatelné pro nedostatek odůvodnění nebo vydané v rozporu se zákonem.

K námitce neexistence subsumovaného rozhodnutí vydaného podle § 56 zákona o ochraně přírody soud konstatuje, že podle citovaného ustanovení výjimky ze zákazů u památných stromů a zvláště chráněných druhů rostlin, živočichů a nerostů podle § 46 odst. 2, §49, §50 a §51 odst. 2 může v případech, kdy jiný veřejný zájem výrazně převažuje

nad zájmem ochrany přírody, povolit orgán ochrany přírody. Tímto orgánem je podle ust. § 79 odst.3 písm. f) zákona Ministerstvo životního prostředí. Při rozhodování o udělení výjimky se posuzuje pouze kritérium, zda je dán jiný veřejný zájem, než zájem na ochraně přírody a zda takový zájem nad zájmem o ochranu přírody převažuje. Ze zákonné úpravy vyplývá, že orgán ochrany přírody výjimku ze zákazů stanovených zákonem může, avšak nemusí povolit. Zákon nestanoví, že za určitých okolností, které však sám nikterak nespecifikuje, je správní orgán povinen výjimku udělit. Soud se zcela ztotožnil se závěrem žalovaného, totiž, že pro případ zásahů proti kůrovci jde o zabezpečení hospodaření v souladu s posláním NP a CHKO Šumava a tedy není dán žádný jiný veřejný zájem. Opatření proti škůdcům podle § 22 odst.1 zákona č. 114/1992 Sb., tak i zvláštní ochrana organismů podle § 49 a 50 cit. zákona jsou zájmem ochrany přírody. Jak již bylo uvedeno, protože na udělení výjimky není právní nárok, nemůže být případný žadatel jejím neudělením zkrácen na svých subjektivních právech. Tím spíše nemůže být ani žalobce neexistencí takového rozhodnutí zkrácen na svých subjektivních právech, protože není nositelem žádných práv vyplývajících z práva hmotného, o nichž bylo v tomto řízení rozhodováno. Z uvedeného důvodu tak rozhodnutím správních orgánů nemohlo být dotčeno právo žalobce na příznivé životní prostředí garantované čl. 35 Listiny.

K námitce poukazující na nedostatečné odůvodnění vyloučení odkladného účinku odvolání soud uvádí, že podle § 55 odst. 2 správního řádu může správní orgán odkladný účinek vyloučit, vyžaduje-li to naléhavý obecný zájem nebo je-li nebezpečí, že odkladem výkonu rozhodnutí utrpí účastník řízení nebo někdo jiný nenahraditelnou újmu; naléhavost je třeba řádně odůvodnit. Odkladný účinek nelze vyloučit, stanoví-li tak zvláštní předpis.

V posuzované věci zákon o ochraně přírody a krajiny, podle něhož bylo rozhodováno, nevylučuje ve svém ustanovení § 90 odst. 1 vyloučení odkladného účinku odvolání proti rozhodnutí o udělení souhlasu podle § 22 odst. 1 tohoto zákona, a proto správní orgán mohl využít ustanovení § 55 odst. 2 správního řádu a vyloučit odkladný účinek odvolání s poukazem na naléhavost obecného zájmu, který byl zdůvodněn přemnožením kůrovce a maximální snahou uživatele lesa zabránit gradaci kůrovce a zpomalit tak proces plošného rozpadu smrkových porostů na území Národního parku Šumava. Žalovaný existenci naléhavosti obecného zájmu na vyloučení odkladného účinku doplnil o skutečnost, že asanační zásahy bylo třeba provést v době jarního rojení kůrovce a pokud by nebyl odvoláním odňat odkladný účinek, účel vydaného rozhodnutí by byl zmařen.

Soud proto uzavřel, že naléhavost obecného zájmu na vyloučení odkladného účinku odvolání byla v rozhodnutí správního orgánu prvního stupně odůvodněna dostatečně a výstižně. Je ve věci nerozhodné, že toto odůvodnění neodpovídalo zcela představám žalobce. Žalobce nemohl být vyloučením odkladného účinku odvolání zkrácen na svých subjektivních právech hmotných, neboť nositelem těchto práv není a na právech procesních nebyl zkrácen proto, že zdůvodnění odkladného účinku podaného odvolání bylo dostatečné.

Na základě výše uvedeného Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že žaloba je nedůvodná, a proto ji podle ust. § 76 odst. 7 s. ř. s. zamítl.

O nákladech řízení soud rozhodl podle ust. § 60 odst. 1 s. ř. s., když žalobce ve věci neměl úspěch a žalovanému, který byl úspěšný náklady nevznikly, resp. je nepožadoval.

P o u ě n í: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné (§ 53 odst. 3 s. ř. s.).

V Brně dne 29. 7. 2004

JUDr. Ludmila Valentová
předsedkyně senátu